

Høringssvar til Energistyrelsen vedrørende VE-tilladelsesprocesbekendtgørelsen

Journalnummer: 2024 – 13205

Til Energistyrelsen,

Landsforeningen Naboer til Kæmpevindmøller (LNtK) ønsker hermed at fremsætte en formel indsigelse mod VE-tilladelsesprocesbekendtgørelsen.

Vi ser med stor bekymring på de foreslåede ændringer, der markant forringer offentlighedens rettigheder og den lokale indflydelse i forbindelse med godkendelsesprocessen for vedvarende energiprojekter. Bekendtgørelsen undergraver fundamentale demokratiske principper og rettigheder, som Danmark er folkeretligt forpligtet til at overholde gennem Århus-konventionen.

Dette lovforslag er i strid med Århus-konventionen, som Danmark har ratificeret og derfor er folkeretligt forpligtet af, m.h.t. offentlighedens rettigheder i miljøspørgsmål og indeholder tre centrale søjler?

Retten til information.

Retten til deltagelse i beslutningsprocesser.

Retten til adgang til klage og domstolsprøvelse.

Nedenfor beskrives, hvorfor lovforslaget er i strid med konventionen.

Meget kort høringsfrist – Strid med artikel 6, stk. 3 og 4.

Konventionen kræver, at offentligheden får tilstrækkelig tid til at deltage i miljøbeslutninger. En urimeligt kort frist krænker retten til reel offentlig deltagelse, især hvis processen er teknisk kompleks og konsekvensrig.

Lempelser for VE-industrien – Indirekte i strid med artikel 3, stk. 1.

Stater skal sikre en gennemsigtig og ansvarlig beslutningstagning. Lempelser for én aktørtype uden hensyn til miljø og borgere kan udgøre manglende ligevægt og favorisering, hvilket er i strid med konventionens grundprincipper.

Angreb på landdistrikterne – Strider mod artikel 6, stk. 5

Offentligheden, herunder landbefolkningen, har ret til at deltage tidligt og effektivt.

Hvis der systematisk tilsidesættes hensyn til disse befolkningsgrupper, undermineres retten til deltagelse og beskyttelse.

Undergravning af lokalt demokrati – Strid med artikel 6, stk. 2-4

Kommuner er centrale i miljøforvaltning. At fratage dem mulighed for at afvise projekter undergraver lokal offentlig deltagelse og ret til indflydelse – begge beskyttede rettigheder.

Fjernelse af klageadgang – Alvorlig krænkelse af artikel 9, stk. 2 og 3

Dette er en kerneovertrædelse. Konventionen sikrer borgernes adgang til at klage over afgørelser i miljøspørgsmål. At fratage denne ret er direkte i strid med Århus-konventionens krav om rets adgang.

Kommunal tvang – Strid med artikel 6 og evt. artikel 9, stk. 3

Tvangsproces uden mulighed for afslag eller lokal beslutning fratager borgerne reelt demokrati og retsbeskyttelse i miljøforhold, hvilket er konventionsstridigt.

Miljøskade kan "købes fri" – Krænkelser af artikel 6 og 9

Erstatning frem for vurdering underminerer krav om miljøhensyn og vurdering af miljøpåvirkning. Det forringer offentlighedens adgang til information og retlig prøvelse, især hvis skaden ikke kan forhindres.

Centralisering af beslutningskraft – Strid med artikel 6

Beslutninger truffet langt fra de berørte lokalsamfund betyder fravær af reel deltagelse og lokal høring, hvilket er mod Århus-konventionens ånd og bogstav.

Afskaffelse af miljøundersøgelser (VVM) – Klar krænkelse af artikel 6, stk. 2-6 og artikel 7

Miljøvurderinger er forudsætning for informeret offentlig deltagelse. Uden disse kan offentligheden ikke opfylde sin ret til at deltage på informeret grundlag, hvilket er en åbenbar krænkelse.

Ingen hensyn til folkesundhed – Strid med artikel 5 og 6

Manglende inddragelse af sundhedsdata begrænser offentlighedens adgang til væsentlig information og fratager muligheden for at forstå helbredsmæssige konsekvenser, hvilket konventionen beskytter imod.

Manglende demokratisk legitimitet – Samlet systematisk krænkelse af hele konventionen

Hvis processen er udemokratisk, må hele ordningen anses for strukturelt i strid med konventionens krav om deltagelse, gennemsigtighed og rets adgang.

Total industrialisering af landskabet – Krænkelser af artikel 1 og 6

Konventionens formål er at beskytte menneskers ret til et sundt miljø. Hvis lovgivningen fratager borgere muligheden for at beskytte landskabet, opfylder staten ikke sin forpligtelse efter konventionens artikel 1.

Konklusion

VE-tilladelsesprocesbekendtgørelsen, som beskrevet, er i flere dele direkte og i alvorlig strid med Århus-konventionen, særligt hvad angår manglende høringsret, inddragelse, miljøvurdering og klageadgang. En implementering af bekendtgørelsen, vil give grundlag for internationale klager og retslige skridt i forhold til konventionens overholdelse.

Venligst

Karsten Drøjdal

Formand LNtK

LNtK fastholder, at VE-tilladelsesprocesbekendtgørelsen bør afvises i sin nuværende form, da den er udemokratisk, underminerer offentlighedens rettigheder og er i klar modstrid med Danmarks folkeretlige forpligtelser. Vi opfordrer Energistyrelsen til at sikre en beslutningsproces, der er gennemsigtig, demokratisk og i overensstemmelse med de internationale forpligtelser, som Danmark har påtaget sig.

Med venlig hilsen,

Landsforeningen Naboer til Kæmpevindmøller